

Prijavljeni primeri spolno prenesenih okužb v Sloveniji

Četrtno poročilo, 1. julij – 30. september 2023

V obdobju od 1. julija do 30. septembra 2023 je bilo na osnovi Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 82/21, 178/21 – odl. US in 125/22) (ZNB) (1) Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje prijavljenih **253 primerov** spolno prenesenih okužb (SPO), od tega 153 pri moških in 98 pri ženskah. Za dve osebi podatek o spolu ni bil na voljo.

Prijavljenih je bilo 95 primerov spolno prenesene klamidijske okužbe (55 pri moških, 38 pri ženskah in za dve osebi spol ni bil znan), 41 primerov gonoreje (39 pri moških in dva pri ženskah), osem primerov zgodnjega sifilisa (vsi pri moških), en primer poznega sifilisa pri moškem in sedem primerov neopredeljenega sifilisa (vsi pri moških). Med ostalimi prijavljenimi SPO po sindromih in/ali povzročiteljih je bilo 52 primerov genitalnih bradavic, 34 primerov genitalnega herpesa in šest primerov nespecifičnega uretritisa. Prijavljenih je bilo tudi devet primerov neopredeljene SPO.

Med 39 prijavljenimi primeri gonoreje pri moških je pri 20 primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze. Med osmimi prijavljenimi primeri zgodnjega sifilisa pri moških je pri sedmih primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze.

Skupaj so 65 % primerov SPO prijavili dermatovenerologi, 21 % primerov ginekologi, po 4 % infektologi in specialisti splošne medicine, 3 % primerov epidemiologi in 2 % primerov mikrobiologi. Po en primer so prijavili oftalmolog in zdravnik, za katerega specializacija ni bila navedena. Za sedem primerov podatek o prijavitelju ni bil na voljo.

Podatki o prijavljenih primerih in prijavni incidenci SPO podcenjujejo pojavljanje teh okužb v prebivalstvu, predvsem spolno prenesene klamidijske okužbe, saj je v Sloveniji opravljenih zelo malo laboratorijskih preiskav na klamidije. Prijavljeno število primerov zato nikakor ni zanesljiv pokazatelj pogostosti teh okužb med prebivalstvom. SPO pogosto ostanejo neprepoznane, številne diagnosticirane pa niso prijavljene. Razlike v prijavnih incidencah SPO med različnimi zdravstvenimi regijami predvidoma ne odražajo različnega bremena teh okužb med regijami, temveč nakazujejo razlike v prepoznavanju in prijavljanju teh okužb med različnimi specialisti in različnimi regijami.

V **Tabeli 1** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji od 1. julija do 30. septembra.

V **Tabeli 2** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji od 1. julija do 30. septembra.

Tabela 1: Število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji, 1. julij – 30. september 2023

Regija bivanja	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
Celje	ženska	0	0,0	0	0,0	5	3,3
	moški	1	0,6	4	2,6	14	9,0
	skupaj	1	0,3	4	1,3	19	6,2
Nova Gorica	ženska	0	0,0	0	0,0	1	2,0
	moški	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	skupaj	0	0,0	0	0,0	2*	2,0
Koper	ženska	0	0,0	0	0,0	1	1,3
	moški	0	0,0	4	5,1	8	10,2
	skupaj	0	0,0	4	2,6	9	5,8
Kranj	ženska	0	0,0	0	0,0	4	3,8
	moški	0	0,0	2	1,9	4	3,8
	skupaj	0	0,0	2	1,0	8	3,8
Ljubljana	ženska	0	0,0	2	0,6	14	4,1
	moški	4	1,2	18	5,3	20	5,9
	skupaj	4	0,6	20	2,9	34	5,0
Maribor	ženska	0	0,0	0	0,0	7	4,3
	moški	2	1,2	4	2,4	6	3,6
	skupaj	2	0,6	4	1,2	13	4,0
Murska Sobota	ženska	0	0,0	0	0,0	2	3,5
	moški	1	1,8	0	0,0	1	1,8
	skupaj	1	0,9	0	0,0	4*	3,5
Novo mesto	ženska	0	0,0	0	0,0	3	4,2
	moški	0	0,0	6	8,1	2	2,7
	skupaj	0	0,0	6	4,1	5	3,4
Ravne	ženska	0	0,0	0	0,0	1	2,9
	moški	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	skupaj	0	0,0	0	0,0	1	1,4
Neznana/tujina	ženska	0	-	0	-	0	-
	moški	0	-	1	-	0	-
	skupaj	0	-	1	-	0	-
Skupaj	ženska	0	-	2	-	38	-
	moški	8	-	39	-	55	-
	skupaj	8	-	41	-	95*	-

Vir: Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni (NIJZ 53), 8. 12. 2023.

* Za eno osebo iz novogoriške regije in eno osebo iz murskosoboške regije podatek o spolu ni bil na voljo.

Tabela 2: Število prijavljenih primerov in prijave incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji, 1. julij – 30. september 2023

Starostna skupina	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
<15	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	skupaj	0	0,0	0	0,0	0	0,0
15-19	ženska	0	0,0	1	2,1	4	8,3
	moški	0	0,0	3	5,9	3	5,9
	skupaj	0	0,0	4	4,0	7	7,1
20-24	ženska	0	0,0	0	0,0	15	31,3
	moški	0	0,0	4	7,4	11	20,2
	skupaj	0	0,0	4	3,9	26	25,4
25-29	ženska	0	0,0	0	0,0	9	17,5
	moški	1	1,7	6	10,0	12	19,9
	skupaj	1	0,9	6	5,4	22*	19,7
30-34	ženska	0	0,0	1	1,7	2	3,4
	moški	1	1,5	11	16,3	16	23,7
	skupaj	1	0,8	12	9,5	18	14,3
35-44	ženska	0	0,0	0	0,0	4	2,8
	moški	2	1,2	11	6,8	9	5,6
	skupaj	2	0,7	11	3,6	14*	4,6
45-64	ženska	0	0,0	0	0,0	4	1,4
	moški	4	1,3	4	1,3	4	1,3
	skupaj	4	0,7	4	0,7	8	1,3
≥65	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	skupaj	0	0,0	0	0,0	4	1,4
Skupaj	ženska	0	-	2	-	38	-
	moški	8	-	39	-	55	-
	skupaj	8	-	41	-	95*	-

Vir: Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni (NIJZ 53), 8. 12. 2023.

* Za eno osebo v starostni skupini 25-29 let in eno osebo v starostni skupini 35-44 let podatek o spolu ni bil na voljo.

Izčrpnější podatki o SPO v Sloveniji za obdobje zadnjih desetih let so predstavljeni v letnem poročilu »Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2021« (2).

REFERENCI

- 1) Zakon o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 82/21, 178/21 – odl. US in 125/22). Dostopno 12.12.2023 na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO433>
- 2) Klavs I, Berlot L, Kustec T, Kastelic Z, Klepac P, Učakar V, et al. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2021. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji. 2023;1-22. Dostopno 12.12.2023 na: <https://nijz.si/nalezljive-bolezni/spremljanje-nalezljivih-bolezni/spolno-prenesene-okuzbe-v-sloveniji/>